

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

March 2021 | SL

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

UVODNIK

Uvodnik

Drage bralke in bralci,

ta mesec vsako leto praznujemo mednarodni dan žena, letos pa je 8. marec znova žalosten opomin, kako dolga pot nas še čaka, da bodo ženske lahko polno sodelovale v družbi.

Ženske so premalo zastopane v organih političnega in gospodarskega odločanja, imajo nižje stopnje zaposlenosti in nižje plače kot moški.

Poleg tega sta sedanja pandemija in svetovna gospodarska kriza jasno pokazali, da so ženske in mladi skupini, ki plačujeta najvišjo ceno, in da obstaja nevarnost, da izgubimo več težko izbojevanih dosežkov zadnjih nekaj desetletij. Poleg tega ženske nosijo breme neplačanega dela v gospodinjstvu in v

zvezi z nego, zaradi prisilnega sobivanja med zaporo pa se je marsikje povečalo število primerov nasilja na podlagi spola.

Zato se je treba nujno in odločno lotiti reševanja obstoječih neenakosti in diskriminacije. Ne smemo več izgubljati časa, temveč moramo zagotoviti, da se razsežnost spola s posebnimi ukrepi vključi v vse politike.

Evropska komisija, ki jo prvič vodi ženska, Ursula von der Leyen, je obljubila, da bo nemudoma obravnavala enakost spolov in sprejela ukrepe za odpravo vrzeli med moškimi in ženskami, ki še vedno obstajajo na trgu dela, v plačah ter na najvišjih položajih v gospodarstvu in pri političnem zastopanju. Predlog direktive o preglednosti plačil, objavljen 4. marca, je torej pomemben prvi korak v pravo smer.

Predvsem pa so za odpravljanje spolnih stereotipov in doseganje popolne enakosti potrebne daljnosežne kulturne spremembe. EESO, ki je zavezan temu boju, bo s svojimi mnenji prispeval k izboljšanju razmer, da bi vplival tako na evropske institucije kot tudi organizacije, ki jih zastopa. To je boj, v katerem se moramo moški in ženske boriti z ramo ob rami, da bomo vzpostavili resnično enakopravno družbo in ustvarili boljši svet za naše otroke.

Giulia Barbucci

podpredsednica EESO, pristojna za proračun

KOLENDAR DOGODKOV

30. marec 2021, Bruselj (na daljavo)

Cepljenje proti COVID-19 in invalidi

15. april 2021, Bruselj (na daljavo)

Soustvarjanje storitev splošnega pomena: vloga državljanov in njihovih organizacij

27. in 28. april 2021, Bruselj (na daljavo)

Plenarno zasedanje EESO

„VPRAŠANJE ZA ...“

V naši rubriki „Vprašanje za ...“ prosimo člane EESO, da odgovorijo na vprašanje, ki se nam zdi še zlasti aktualno.

V marčevski izdaji smo **Baibo Miltovičo**, predsednico strokovne skupine za promet, energijo, infrastrukturo in informacijsko družbo, povprašali o vlogi železnice pri uresničevanju ciljev evropskega zelenega dogovora, zlasti v letu 2021, ki je bilo razglašeno za evropsko leto železnic. (ehp)

ODPORNEJŠI IN UČINKOVITEJŠI ŽELEZNIŠKI SISTEM

EESO info: „Letošnje leto je bilo razglašeno za evropsko leto železnic. Glavni namen je prispevati k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora na področju prometa s posebnim poudarkom na vlogi železniškega prometa.

Glede na navedeno, kakšno je vaše stališče o dinamičnem pristopu za povečanje uporabe železniškega prevoza?“

Baiba Miltovica, predsednica strokovne skupine TEN

Evropska unija je letošnje leto razglasila za evropsko leto železnic, da bi državljanke spodbudila k pogostejši uporabi železniškega prevoza v vsakdanjem življenju. Glavni razlogi, zaradi katerih se ljudje vsakodnevno ne odločajo za to obliko prevoza, se med evropskimi državami razlikujejo, najpogostejši pa so nekonkurenčne cene vozovnic, manjše udobje, slabe

povezave in daljši čas potovanja.

Kljub upanju, da bo železnica v središču zelenega okrevanja, in čeprav je leto 2021 evropsko leto železnic, so nosilci odločanja v EU v zadnjih nekaj letih dosegli le majhen napredek. Potrošnikom niso zagotovili zanesljivih in izvršljivih pravic, ki bi veljale za vse vrste železniških storitev po vsej EU. Zato je pred nami še veliko dela.

Po podatkih Evropske potrošniške organizacije (BEUC) so na primer potniki, ki pri železniškem podjetju ali eni od njegovih podružnic v 100-odstotni lasti kupijo kombinirano vozovnico, upravičeni do pravic med celotnim potovanjem. To je napredek, saj železniški prevozniki zdaj običajno prodajajo vozovnice samo za dele potovanja, s čimer se lahko izognejo obveznostim v zvezi z nadomestili, preusmerjanjem in podporo na škodo potnikov. Kljub temu bo ta možnost omejena, saj bodo železniška podjetja izkoristila vrzeli, da se bodo izognila obveznostim prodaje enotnih vozovnic. Nova pravila določajo, da ta obveznost velja le za povezana podjetja, ki so v 100-odstotni lasti matične družbe. Dejansko so s tem izključene številne kombinirane vozovnice (kombinirano potovanje iz Lyona v Pariz in naprej v Bruselj, ki ga opravljata SNCF in Thalys, tako na primer ne bo zajeto v novih pravilih).

Kar zadeva sedanje nacionalne izjeme, ki so jih države članice odobrile železniškemu podjetjem, sta dve tretjini železniških storitev v EU izvzeti iz zakonodaje EU o pravicah potnikov, predvsem primestne in regionalne storitve. Te izjeme so nesprejemljive in resna ovira za povečanje privlačnosti potovanj z vlakom.

Kriza zaradi COVID-19 je pokazala, da lahko železnica v izjemnih okoliščinah zagotovi hiter prevoz bistvenega blaga, kot so hrana, zdravila in gorivo. Kriza je ta sektor močno prizadela in število potnikov se je zaradi ukrepov, ki so omejili potovanja, znatno zmanjšalo. Izkušnje, pridobljene med to krizo, je treba izkoristiti za razvoj odpornejšega in učinkovitejšega železniškega sistema. Pri načrtovanju odpornosti se je treba tesno posvetovati s socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe.

Evropsko leto železnic 2021 je odlična priložnost za pregled dosedanjega razvoja in določitev ciljev za prihodnost. Strokovna skupina TEN v EESO na zaprosilo portugalskega predsedstva pripravlja raziskovalno mnenje o enotnem evropskem železniškem območju, jeseni letos pa načrtuje še organizacijo konference.

NEW PUBLICATIONS

Posebni gost

Vsak mesec predstavimo posebnega gosta, znano osebnost, ki predstavi svoje stališče o aktualnih dogodkih ter tako prevetri in razširi naša obzorja, nas navdahne in nam omogoči, da se bolje seznanimo z današnjimi razmerami po svetu. V marčevski izdaji z veseljem pozdravljamo prvega predsednika Evropskega sveta Hermana Van Rompuya, ki nam predstavlja svoje stališče o sedanjih izzivih Evrope.

Herman Van Rompuy, predsednik Evropskega političnega centra, je belgijski in evropski politik ter nekdanji predsednik belgijske vlade (2008-2009). Kot predsednik Evropskega sveta (2009-2014) je imel pomembno vlogo pri odzivu EU na finančno krizo in krepitvi okvira za evropsko ekonomsko upravljanje.

Kot predsednik Evropskega sveta je Herman Van Rompuy pomagal usmerjati Evropsko unijo v obdobju velikih izzivov, ki so ga zaznamovali dolžniška kriza, nevarnost, da bo propadla enotna valuta, mednarodne krize in pomembne razprave o prihodnosti evropskega povezovanja.

Predsedoval je 28 zasedanjem Evropskega sveta, petim neformalnim srečanjem in 11 vrhom držav euroobmočja, pri tem pa dobro uravnoteževal opravljanje vloge mediatorja in spodbujanje potrebnih reform. Pomembno je prispeval k vzpostavitvi programov finančne pomoči (v osmih državah) in mehanizmov v zvezi s tem (evropskega instrumenta za finančno stabilnost in evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo leta 2010 ter evropskega mehanizma za stabilnost leta 2012), bančne unije (enotnega mehanizma nadzora in enotnega mehanizma za reševanje, ki delujeta od leta 2014), okvira za ekonomsko upravljanje (evropskega semestra, zakonodajnega šesterčka in dvojčka o ekonomskem upravljanju ter Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju) ter desetletne gospodarske strategije Unije (Evropa 2020).

Je avtor devetih knjig. V eni od teh, z naslovom *Europe in the storm: promise and prejudice* (Evropa v viharju: obeti in pristranost, 2014), opisuje svojo izkušnjo z EU. Je tudi prejemnik več odlikovanj in nagrad, vključno z nagrado Karla Velikega (2014). Napisal je številne haikuje, nekaj pesmi pa je prijazno delil z bralci biltena EESO info. (ehp)

Herman van Rompuy: „Zdaj ni čas za ravnogledost?”

Od leta 2008 si krize sledijo ena za drugo. Veliko ljudi se sprašuje, kaj nas še čaka, kar kaže, da sta strah in negotovost vse bolj prisotna. Res je, da je večina kriz uvoženih. A je Unija vedno premagala te nevarne ovire, ki so včasih ogrozile njen obstoj. V tem smo dobri, a pred nami so tudi pozitivni izzivi. Se znamo tudi z njimi tako dobro spoprijeti?

Način, kako Unija sklad za okrevanje, namenjen boju proti socialnim in ekonomskim posledicam pandemije, uporablja za pospešitev okoljskega in digitalnega prehoda, me navdaja z upanjem! Krizno upravljanje združujemo z dolgoročno vizijo, kar je v sedanji politiki, ki je obsedena s kratkoročnim razmišljanjem in ukrepanjem, nekaj najtežjega.

Doseganje ogljične nevtralnosti do leta 2050 ni samo nujno za naše preživetje, ampak bi nam moralo tudi pomagati ohraniti naše gospodarstvo konkurenčno. Ne smemo ponavljati napak, ki smo jih storili pri digitalni revoluciji. Ta vlak smo skoraj zamudili.

S pravo podnebno politiko bomo lažje dosegli še en osrednji cilj, in sicer strateško neodvisnost Unije ali neko obliko evropske suverenosti. S podnebno politiko bomo lahko zmanjšali uvoz fosilnih goriv, na primer plina iz Rusije, ali se mu izognili. Zeleni dogovor bo prispeval k reševanju podnebnih in gospodarskih vprašanj, EU pa bo tako bolj neodvisna. Nobenega od teh vidikov ne moremo obravnavati ločeno. Vsi so medsebojno povezani.

Če grem še malo dlje – če želi Unija imeti geopolitično vlogo, mora biti konkurenčna, saj gospodarstvo določa ravnotežje moči v svetu. Zato sta okoljski in digitalni prehod tako pomembna. Zato moramo biti v zvezi s trgovino še naprej enotni, kot smo bili pri brexitu in pri prostotrgovinskih sporazumih, ki smo jih na primer sklenili z Japonsko in s Kitajsko o naložbah. Celó v času Trumpovega predsedovanja se je predsednica Komisije uspela izogniti trgovinski vojni, ker smo bili enotni. Z geopolitičnega vidika pa bomo lahko zares pomembni le, če bomo manj odvisni od drugih svetovnih akterjev na številnih področjih, kot so digitalne tehnologije, energetika, migracije, finančne storitve (to pomeni

tudi, da moramo biti manj odvisni od londonskega Cityja in ameriškega dolarja), hrana, javno zdravje itd. To bo mogoče le, če bomo združili moči na industrijski ravni. Velikost in obseg sta pomembna. Na vseh teh področjih sicer dosegamo napredek, a včasih prepočasi. Razmišljati moramo bolj strateško, bolj evropsko in manj naivno.

Upam, da se bo konferenca o prihodnosti Evrope osredotočila tudi na naše notranje izzive. Živimo v novem svetu s tehnološkimi, demografskimi, ekonomskimi, okoljskimi in geopolitičnimi izzivi. Ves ta razvoj dogodkov poteka hitreje, kot smo si predstavljali ali se celo bali. Vse je postalo nujno.

V Uniji moramo poskrbeti za socialno in politično stabilnost oziroma jo obnoviti. S pandemijo so se pojavile nove neenakosti in se povečale obstoječe. Na trgih dela je vse večji razkorak med manj in bolj izobraženimi ljudmi, zato se nekatere skupine počutijo zapuščene, zlasti zdaj, ko se je začela digitalna revolucija. Sklad za okrevanje in skupna nabava cepiv sta dokaz, da evropska solidarnost obstaja. Tudi na nacionalni ravni je potrebnega veliko dela, da bi povečali socialno kohezijo. Zaradi pandemije se je izredno povečalo število revnih oseb, prav tako pa se je po celem svetu povečala tudi skrajna revščina, ki se je prej desetletja zmanjševala. Socialna kohezija je za Evropski ekonomsko-socialni odbor upravičeno zelo pomembna. Politični ukrepi v več državah spodkopavajo pravno državo ter svobodo govora in medijev, s tem pa tudi same volitve. To je sprožilo odziv.

Izzivov nam vsekakor ne zmanjkuje, zato moramo biti pripravljeni in sposobni, da se z njimi skupaj soočimo. Zdaj ni čas za črnogledost, ampak za ljudi, vlade in organizacije, navdane z upanjem.

Herman van Rompuy, predsednik Evropskega političnega centra

The old poet speaks softly

We are pleased to present to you a series of haikus, grouped under the title “The old poet speaks softly”, originally written in French language, offered to us by their author, Herman van Rompuy.

The old poet speaks softly

The sunlight in the puddle
The tree reflected in it
A double life

A leaf the size of a hand
In the hand of a child

Life holds death

The sea is silent
The old poet speaks softly
Even the camellias listen

Herman van Rompuy

Le vieux poète parle doucement

Nous avons le plaisir de vous présenter une série de haïkus, sous le titre commun "Le vieux poète parle doucement", que nous a offerts leur auteur, Herman van Rompuy.

Le vieux poète parle doucement

La lumière du soleil dans la flaque

L'arbre qui s'y reflète

Une double vie

Une feuille de la taille d'une main

Dans la main d'un enfant

La vie tient la mort

La mer se tait

Le vieux poète parle doucement

Même les camélias écoutent

Herman van Rompuy

NOVICE EESO

EESO želi dejavno prispevati k uspehu konference o prihodnosti Evrope

Izjava predsednice EESO Christe Schweng

Pozdravljam podpis skupne izjave Evropske komisije, Evropskega parlamenta in Sveta, ki zaznamuje začetek konference o prihodnosti Evrope. Evropski ekonomsko-socialni odbor se veseli, da bo dejavno prispeval k razpravi, na katero je bil povabljen kot opazovalec.

Zadovoljna sem, da sta bili potrjeni pomembna vloga in sodelovanje organizirane civilne družbe na konferenci. EESO se veseli, da bo lahko obsežno in dragoceno prispeval h konferenci v tesnem sodelovanju z več sto organizacijami, ki jih zastopajo naši člani. S svojim strokovnim znanjem od spodaj navzgor smo pripravljeni sodelovati pri oblikovanju nove in prepričljive podobe EU.

Konferenca o prihodnosti Evrope je edinstvena priložnost za družbe Evropske unije. Podjetja, delavci, kmetje, potrošniki in nevladne organizacije se končno lahko strukturirano vključijo v oblikovanje prihodnjih politik EU in izrazijo svoje stališče. To je nujno, da bodo dobili občutek pripadnosti Evropski uniji. Cilj, da je treba oblikovati Evropsko unijo, ki bo iz krize zaradi COVID-19 prišla še močnejša, je mogoče doseči le z dejavnim sodelovanjem z državljani in drugimi deležniki iz vseh družbenih slojev.

Zaradi pandemije je razprava o prihodnosti Evrope in njenih izzivih še pomembnejša in bolj aktualna kot kdaj koli prej. Iz te krize se moramo nekaj naučiti in nadaljevati razmislek o tem, kako bomo povečali odpornost naših družb in gospodarstev. Med drugimi pomembnimi temami konference bi lahko bila predvsem vizija odporne Evrope po koncu pandemije COVID-19, ki bo gospodarsko uspešna, socialno vključujoča in ekonomsko vzdržna ter sposobna najti ravnovesje med nacionalno suverenostjo in potrebo po iskanju skupnih evropskih rešitev.

Ne samo zelena in digitalna – prihodnost Evrope mora biti tudi bolj demokrati?na

Temelj obnove Evrope po pandemiji mora biti demokratična udeležba. Velika napaka bi bila, če bi o usodi in prihodnosti tolikih ljudi odločala peščica, je bilo slišati med dnevi civilne družbe EESO 2021.

V EESO so od 1. do 5. marca potekali [dnevi civilne družbe](#) pod naslovom „Trajnostna obnova za prihodnost Evrope državljanov“. V teh petih dneh se je interaktivnih spletnih razprav udeležilo več kot 1400 oseb, celo iz Afrike, Azije ter Severne in Južne Amerike.

Govorci so v pandemiji videli priložnost, saj so kljub prestavljeni konferenci o prihodnosti Evrope v ospredje prišle organizacije civilne družbe kot glavna opora vladam v boju proti tej krizi brez primere. Kaj je boljši dokaz za to, so vprašali, da si civilna družba zasluži biti vključena v razpravo o prihodnosti Evrope.

„Vesela sem, da je Komisija namenila toliko pozornosti vključenosti državljanov v konferenco o prihodnosti Evrope,“ je dejala predsednica EESO **Christa Schweng**. „Lahko računate na to, da bo Odbor znatno prispeval k razpravam z vključitvijo delavcev, delodajalcev in organizirane civilne družbe in da bodo naši člani kot multiplikatorji in ambasadorji razpravo prenesli v svoje organizacije.“

Brikena Xhomaqi, sopredsednica [povezovalne skupine](#), ki je bila soorganizator dogodka, se je dotaknila vodilne vloge organizacij mladih v teh delavnicah in na koncu dejala: „Vsakogar od vas pozivam, naj si prizadeva za to, da bosta trajnostno okrevanje in prihodnost Evrope slonela na medgeneracijski solidarnosti.“

V zaključkih osmih delavnic se je zarisala pot do boljše prihodnosti za evropske državljane, pri čemer je med drugim treba:

- **okrepiti posredniške organizacije** (organizacije civilne družbe, stranke, sindikate itd.), **izboljšati politično in digitalno izobrazbo** ter **vzpostaviti državljanske parlamente**;
- povežati ozavešenost o **socialni ekonomiji kot vzdržnem ekonomskem modelu** za trajnostno obnovo, ki ni osredotočen na dobiček, temveč si prizadeva za odpravo neenakosti in reševanje podnebnih sprememb, ter v ta namen **zagotoviti sredstva v okviru načrta za obnovo in NextGenerationEU**;
- **investirati v kulturo in izobraževanje**, da bi ustvarili odpornejšo in trajnejšo prihodnost Evrope. Investicije v fizično infrastrukturo ne zadostujejo. Pri obnovi se je treba osredotočiti na ljudi;
- depolitizirati in bolje raziskati možnosti **univerzalnega temeljnega dohodka in zajamčenih delovnih mest** kot rešitve, ki bi koristila ljudem in planetu;
- v vsej Evropi **mladim omogočiti smiselno udeležbo** in vključenost, da se bodo slišala njihova stališča o najrazličnejših politikah, ne samo glede vprašanj mladih;
- zagotoviti, da bo **evropski zeleni dogovor uspešnejši pri odpravljanju revščine, nepravičnosti in neenakosti spolov**;
- pospešiti **obnovo stavb** v Evropi s povežanjem ozavešenosti z izzivi in priložnostmi, ki jih to prinaša, ter z vključitvijo skupin civilne družbe, kot so predstavniki lastnikov stavb in arhitektov, da bi uresnili cilje vala prenove za Evropo;
- **tesno vključiti organizacije civilne družbe v izvajanje nacionalnih načrtov obnove**, da se spremeni trend iz pripravljalne faze, kjer je bila njihova udeležba omejena. **Prostovoljstvo** morajo oblikovalci politik obravnavati ne le z vidika števila vloženih ur, temveč kot izraz evropskih vrednot in zgled drugim za spremembe v družbi, ki temelji na solidarnosti, vključenju in demokratičnih načelih – takšno Evropo si namreč želimo.

Sklepi dnevov civilne družbe bodo kmalu objavljeni na spletni strani EESO. (dm)

[Novi pakt o migracijah in azilu: pomanjkanje solidarnosti in velika obremenitev držav prvega vstopa](#)

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) pozdravlja novi pakt o migracijah in azilu, vendar meni, da bodo predlogi, ki jih vsebuje, težko izvedljivi in jih ni mogoče šteti za jasen korak k oblikovanju odporne in v prihodnost usmerjene skupne strategije EU o migracijah in azilu. EESO je v dveh mnenjih analiziral več predlogov uredb o upravljanju azila in azilnih postopkih ter ugotovil, da z novim paktom morda ne bo mogoče pravično in učinkovito obravnavati prošelj za azil.

Nasprotno, odgovornost in breme držav prvega vstopa se bosta še povečala, saj predlagani solidarnostni mehanizem, ki naj bi urejal nadzor nad migracijskimi tokovi na mejah, temelji na hipotetičnem, prostovoljnem sistemu solidarnosti.

To pomeni, da bodo države članice v okviru mehanizma lahko izbirale, ali želijo sodelovati pri premestitvi ali prevzemu vračanja oseb z neurejenim statusom. Ni pa navedena nobena spodbuda za sodelovanje držav članic niti ni jasnih meril glede tega, koliko naj bi vsaka država prispevala.

Skupaj z novimi predlogi pakta za preverjanje pred vstopom in nadzor meje, ki bodo verjetno povzročili zapletene in dolgotrajne postopke na zunanjih mejah EU, lahko mehanizem pripelje do tega, da bodo države prvega vstopa postale veliki preddeportacijski centri ali centri za pridržanje, kar povečuje možnosti kršitev človekovih pravic in pritiska na gostiteljske skupnosti.

„Zadovoljni smo, da uredbe, predlagane v paktu, navajajo načela solidarnosti in poštene delitve odgovornosti, vendar so solidarnostne obveznosti držav prvega vstopa nesorazmerne,“ je dejal poročevalec za [mnenje o upravljanju azila](#) **Dimitris Dimitriadis**.

Panagiotis Gkofas, [poročevalec za mnenje o azilnih postopkih](#), se boji, da bodo uredbe na koncu močno obremenile države članice iz južne Evrope: „Na koncu bodo dejansko prisiljene zavrniti veliko prošenj za azil, celo tiste, ki izpolnjujejo pogoje za odobritev, s čimer bodo želele preprečiti, da bi bilo vse več ljudi skupaj pridržanih v nehumanih pogojih.“

„Neizogibna posledica tega bo, da uredb ne bo mogoče uporabljati in načrtovani rezultati ne bodo doseženi,“ je sklenil. (II)

Civilna družba želi pomagati EU pri obvladovanju izzivov, ki jih prinašajo digitalne finance

Področje digitalni financ je treba nujno urediti in Evropska komisija je glede tega ubrala pravo pot. To je glavno sporočilo treh mnenj, ki jih je EESO sprejel na februarjem plenarnem zasedanju. V njih je podprl najnovejše predloge Komisije o ureditvi sektorja digitalnih financ.

V mnenju, ki sta ga pripravila **Petru Sorin Dandea** in **Jörg Freiherr Frank von Fürstenwert**, je podprl predlog Komisije o strategiji za digitalne finance in poudaril, da se je treba odločno lotiti največjih izzivov v finančnem sektorju EU, ki jih prinaša digitalizacija. Ta odpira mnoge priložnosti, vendar je povezana tudi s tveganji, ki jih ne moremo prezreti in zahtevajo hiter odziv.

Podobno stališče je izraženo v mnenju, ki ga je pripravil **Giuseppe Guerini**. V njem je EESO podprl pobudi Komisije o trgih in kriptoimetjih ter o pilotni ureditvi za tržne infrastrukture na podlagi tehnologije razpršene evidence. Ukrepi na tem področju so izredno nujni za ureditev tehnologije, ki je vse bolj razširjena, se v praksi čedalje pogosteje uporablja, hkrati pa se nenehno razvija in hitro spreminja.

V tretjem mnenju, ki ga je pripravil **Antonio García del Riego**, pa je EESO podprl predlog Komisije o digitalni operativni odpornosti (DORA), saj je njegov namen zagotoviti pravno jasnost glede določb o tveganju v zvezi z IKT, zmanjšati regulativno kompleksnost, uvesti skupne standarde za zmanjševanje tveganj v zvezi z IKT in usklajen nadzor, hkrati pa finančnim podjetjem in ponudnikom storitev IKT zagotoviti pravno varnost in zaščitne ukrepe. (mp)

Okrevanje v EU – vključevanje organizirane civilne družbe je ključnega pomena

Nacionalni načrti za okrevanje in odpornost bi bili učinkovitejši in uspešnejši, če bi bile organizacije civilne družbe vanje vključene prej in v večjem obsegu. To je glavno sporočilo resolucije z naslovom [Vključevanje organizirane civilne družbe v nacionalne načrte za okrevanje in odpornost – kaj deluje in kaj ne?](#), ki je bila sprejeta na februarjemskem plenarnem zasedanju EESO, predstavljena pa med razpravo s predsednico EESO **Christo Schweng** in evropskim komisarjem za proračun in upravo **Johannesom Hahnom**.

Predsednica **Schweng** je rezultat komentirala tako: „S to resolucijo, v kateri smo analizirali široko paleto različnih gospodarskih in družbenih vidikov, pošiljamo jasno sporočilo, da je vključevanje organizirane civilne družbe ključnega pomena. Načrti za okrevanje morajo prinesiti rezultate, če želimo resnično podpreti okrevanje po sedanjih krizi ter pravičen in pošten zeleni in digitalni prehod. V drugi fazi, ko se bodo sredstva začela uporabljati, pa lahko člani zelo dobro ocenijo, ali se uporabljajo učinkovito in res pridejo do podjetij, delavcev in organizacij civilne družbe, ki jih potrebujejo.“

Po besedah komisarja **Hahna** to določajo pravila, Komisija pa bo še naprej pozivala k vključevanju zainteresiranih strani v reformne procese: „Uredba o mehanizmu za okrevanje in odpornost spodbuja obsežna posvetovanja, intenzivno interakcijo in komuniciranje z lokalnimi in regionalnimi oblastmi v vseh fazah izvajanja. Tako se bo razvil resničen občutek odgovornosti za načrte, kar bo olajšalo njihovo uspešno izvajanje. Povedano natančneje, države članice nas morajo obvestiti, kako v načrtu upoštevajo vaš prispevek – tj. prispevek predstavnikov civilne družbe.“

Resolucijo so pripravili člani EESO **Gonçalo Lobo Xavier** (skupina delodajalcev), **Javier Doz Orrit** (skupina delojemalcev) in **Luca Jahier** (skupina Raznolikost Evrope), ki so usklajevali delo 27 tričlanskih delegacij, zadolženih za spremljanje vključevanja organizirane civilne družbe v pripravo, izvajanje in oceno nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost. (mp, na)

EESO poziva k preprostejši in pravi?nejši obdav?itvi v EU in zunaj nje

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) na splošno podpira zakonodajne predloge Komisije o učinkovitejši in pravičnejši obdavčitvi ter izraža pohvalo, ker so usklajeni na globalni ravni.

V mnenju, ki je bilo sprejeto na plenarnem zasedanju 24. februarja, je EESO v celoti podprl [davčni sveženj Evropske komisije za pravično in preprosto obdavčitev](#). Poročevalec **Krister Andersson** je navedel, da je treba te predloge uskladiti z globalnimi razpravami, ki potekajo na ravni OECD v vključujočem okviru za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička. Pojasnil je, da je to bistveno za doseg globalnega soglasja in preprečitev enostranskih ukrepov.

EESO se strinja, da je uvedba pravičnejše in učinkovitejše obdavčitve po krizi zaradi COVID-19 še pomembnejša. Posvetovalni organ je v [svojem](#)

[mnenju](#) predstavil svoj pogled na ključne teme, kot so dobro davčno upravljanje v EU, boj proti davčnim goljufijam in utajam, zahteve glede davčnega poročanja, obravnava finančnih storitev za namene DDV ter davčna pravila in pravila zaposlovanja za digitalne platforme. EESO med drugim predlaga vzpostavitev **evropskega pakta za učinkovit boj proti davčnim goljufijam in utajam, izogibanju davkom in pranju denarja**. (na)

EESO meni, da bi bilo treba v gospodarski strategiji EU za leto 2021 ve? pozornosti nameniti socialnim vprašanjem

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je sprejel stališče o gospodarskih prednostnih nalogah EU za leto 2021. Pozdravlja, da se v strategiji, ki jo je predlagala Evropska komisija, obravnavajo izzivi v zvezi s pandemijo COVID-19 v okviru evropskega zelenega dogovora, a je razočaran, ker se premalo pozornosti namenja socialnim vprašanjem. EESO poleg tega sviri pred prezgodnjim opuščanjem podpornih ukrepov in se zavzema za uvedbo novih fiskalnih pravil, ki bi upoštevala družbeno in gospodarsko stvarnost po koncu pandemije.

EESO je razočaran, ker se v gospodarski strategiji, ki jo je predlagala Komisija in je letos dopolnjena tudi s smernicami glede izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost, premalo pozornosti namenja socialnim vprašanjem. Gre za pristop, ki ne bo zagotovil doslednega in dolgo pričakovanega izvajanja **evropskega stebra socialnih pravic**, poleg tega pa bo ogrozil pravični prehod na zeleno in digitalno gospodarstvo. Ta

prehod ne sme povzročiti nadaljnega naraščanja revščine in poglobljanja socialne izključenosti, opozarja EESO.

Ta pomislek je EESO izrazil v sklepih iz svojega mnenja o [letni strategiji za trajnostno rast 2021](#), sprejetega 24. februarja.

Poročevalec za mnenje **Krzysztof Balon** je zapisal: „Ključno bo poskrbeti za to, da bodo koristi gospodarskega okrevanja enakomerno porazdeljene, kar bo prispevalo ne le k večji socialni pravičnosti, temveč tudi k stabilizaciji povpraševanja, kar je pogoj za gospodarsko okrevanje.“ (na)

Strategija EU za prenavo je nujna

Val prenave za Evropo je evropska strategija, ki je absolutno nujna in nepogrešljiva za Evropsko unijo in njene državljane. EESO je v mnenju, ki sta ga pripravila Pierre Jean Coulon in Laurentiu Plosceanu in je bilo sprejeto na februarskem plenarnem zasedanju, podprl predlog Evropske komisije o prenavi stavb, katerega cilj je „ekologizacija stavb, ustvarjanje delovnih mest in izboljšanje življenj“.

Stanovanjske in druge stavbe v EU imajo 40-odstotni delež v skupni porabi energije, zato jih je treba vključiti v pobudo Evropske komisije – val prenave. Strategija za prenavo je del celostnega pristopa, ki zajema dolgoročne javne naložbe, trajnostni razvoj, varovanje zdravja (tudi pri ravnanju z azbestom pri gradbenih delih), zeleni prehod in učinkovito

izvajanje evropskega stebra socialnih pravic v zvezi s trajnostnimi in cenovno dostopnimi stanovanji.

Med razpravo je poročevalec **Coulon** dejal: „Strategija za val prenave bo Evropski uniji prinesla koristi na treh področjih, in sicer na področju podnebja, pri okrevanju z ustvarjanjem lokalnih delovnih mest ter v boju proti pandemiji in energijski revščini, saj naj bi spodbudila gradnjo cenovno dostopnih stanovanj za vse, tudi za ranljive osebe.“

Laurentiu Plosceanu se je pridružil temu stališču in zaključil z naslednjimi besedami: „Strategija mora Evropsko unijo približati državljanom v krajih, kjer živijo. EESO jo bo podpiral ter s svojimi razmisleki in predlogi dejavno prispeval k njenemu izvajanju. To se prične z ustrezno kampanjo komuniciranja o pripravljenih načrtih prenave in njihovem ocenjevanju.“ (mp)

EESO se zavezuje, da bo bistveno prispeval k novim pobudam Komisije

Izjava o akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic, preglednosti plačil in strategiji o pravicah invalidov za obdobje 2021-2030

Veselimo se dela, povezanega s tremi pomembnimi pobudami Evropske komisije: sporočilom o akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic, predlogom direktive o krepitvi uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje ter strategijo o pravicah invalidov za obdobje 2021-2030.

Evropa ima najenakopravnejše družbe na svetu in najvišje standarde na področju delovnih pogojev ter zagotavlja široko socialno zaščito. Močna socialna Evropa je temelj za blaginjo in dobrobit naših državljanov, pa tudi za konkurenčno, odporno, zeleno in digitalno gospodarstvo, ki sloni na usposobljeni in inovativni delovni sili. Evropski ekonomsko-socialni odbor je v celoti zavezan zagotavljanju podpore institucijam in državam članicam EU v času, ko morajo vsi, tako nosilci odločanja kot vsi ustrezni deležniki, združiti moči, da si bo lahko Evropa opomogla po pandemiji ter v prihodnosti postala močnejša in odpornejša, hkrati pa čim bolje izkoristila zeleni in digitalni prehod, pri katerem ne bo nihče zapostavljen. Evropski ekonomsko-socialni odbor si bo prizadeval za to, da bo **bistveno prispeval k izvajanju novih pobud Komisije** ob upoštevanju **skupnih stališč svojih članov**, ki prihajajo iz organizacij delodajalcev in delavcev ter drugih organizacij civilne družbe vseh 27 držav članic EU. EESO bo pripravil resolucijo, ki bo sprejeta na plenarnem zasedanju aprila, in tako prispeval k socialnemu vrhu, ki bo potekal maja 2021 v Portu. Odbor bo poleg tega pripravil **mnenji o predlogu direktive o preglednosti plačil in strategiji za pravice invalidov**.

Christa Schweng, predsednica Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO), in **Laurențiu Plosceanu**, predsednik strokovne skupine za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo (SOC)

NOVICE SKUPIN

Evropa je dobro opremljena, da izpolni svoje industrijske ambicije

Pripravila skupina delodajalcev v EESO

Srečanje skupine delodajalcev v EESO s komisarjem Bretonom

Pandemija COVID-19 je pokazala, da je prava odpornost odvisna od zagotavljanja polno delujočega enotnega trga. To je bilo glavno sporočilo komisarja EU za notranji trg Thierryja Bretona, ki se je 1. marca udeležil izredne seje skupine delodajalcev, na kateri je tekla beseda o najrazličnejših temah, od programov cepljenja do revidirane industrijske strategije EU in trajnostnega okrevanja Evrope.

Po mnenju komisarja Bretona je COVID-19 izpostavil številne pomanjkljivosti našega gospodarstva, med drugim potrebo po močnejši industrijski avtonomiji Evrope. Evropa mora ustvariti strateške sinergije, da bo bolj industrijsko trajnostna. Revidirana industrijska strategija mora tudi v teh težkih časih pomagati podjetjem, da bodo uspešna. V okviru evropskega instrumenta za okrevanje so na voljo sredstva brez primere, s katerimi lahko oblikujemo industrijsko Evropo prihodnosti. Pri tem so med najpomembnejšimi področji za obnovo dvojni prehod, odpornost in zdrava vrednostna veriga.

Skupina delodajalcev v EESO in komisar Breton so se glede obravnavanih tem na splošno strinjali. Prav tako so z enakim stališčem z vidika podjetij obravnavali potrebo po konstruktivnem oblikovanju pravega zakonodajnega okolja, da bodo podjetja lahko poslovala z gotovostjo ter prožno in varno. Skupina delodajalcev EESO meni, da so podjetja nepogrešljiv partner pri pripravljanju naše družbe na prihodnost in bi morala imeti možnost, da v tem procesu igrajo konstruktivno vlogo.

Celoten članek je na voljo na: <https://europa.eu/!PX67QK>

Mednarodni dan žena: zakaj ga še vedno moramo praznovati

Maria Nikolopoulou, članica skupine delojemalcev EESO

Ali je v današnjih časih smiselno, da 8. marca praznujemo dan žena? Že več kot 110 let je minilo, odkar je Clara Zetkin predlagala praznovanje dneva žena, in več kot 40 let, odkar je Organizacija združenih narodov razglasila mednarodni dan pravic žensk in mednarodnega miru. Družbe so se v zadnjem stoletju razvile.

Ženske lahko glasujejo, imajo svoje potne liste, lahko študirajo, postanejo predsednice vlad, poletijo na luno, same se odločajo, ali in kdaj se bodo poročile in/ali bodo imele otroke. Ženske in moški so tudi enaki pred zakonom. V čem je torej smisel? Čeprav se na prvi pogled zdi, da je vse v redu, imamo na socialnem, kulturnem in pravnem področju še vedno

temeljne ovire, ki ženskam onemogočajo uspeh.

Žal nekateri ne vidijo potenciala žensk in ovirajo njihov dostop do nekaterih delovnih mest in visokih položajev. Zato želimo sodelovati pri cilju OZN za trajnostni razvoj št. 5 o enakosti spolov.

Žalostno je, da ženske še vedno nosijo večino bremena skrbi za družino in domača opravila, čeprav delajo enako kot njihovi partnerji. Zato smo se borili za direktivo o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja.

Popolnoma nesmiselno je, da ženske za enako delo zaslužijo manj kot moški. Zato pozdravljamo zamisel o direktivi EU o preglednosti plač.

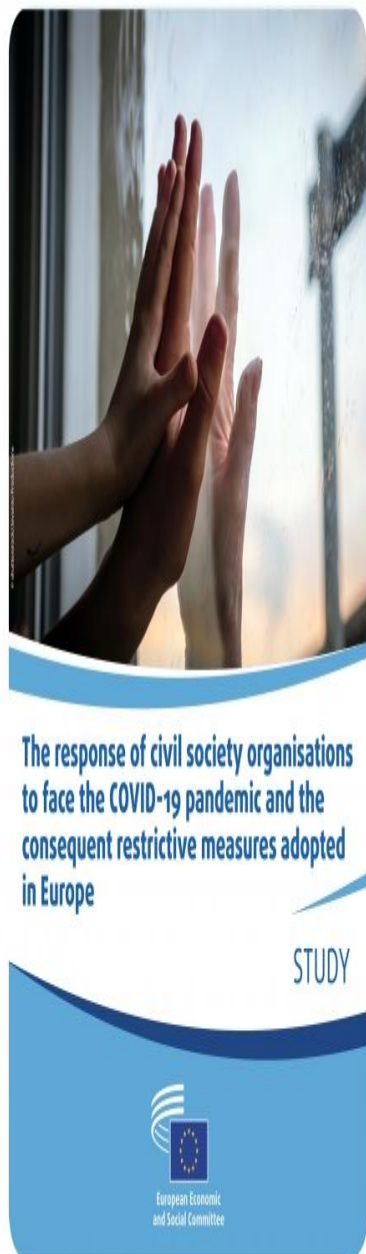
Neetično je, da ženske še vedno prejemajo nesprejemljivo nizke plače in včasih delajo v nečloveških razmerah, čeprav smo ugotovili, da med pandemijo COVID-19 nekatere najpomembnejše naloge, kot sta čiščenje in oskrba starejših, opravljajo ženske, med njimi veliko migrantk brez dokumentov. Zato potrebujemo direktivo EU o ustrezni minimalni plači, države pa morajo ratificirati konvencijo MOD C189 o delavcih v gospodinjstvu.

Nesprejemljivo je, da morajo nekatere ženske za napredovanje "plačati intimno ceno" ali da postanejo žrtve ustrahovanja samo zato, ker nekateri tako sproščajo svoje frustracije. Zato je zdaj bolj kot kdaj koli prej nujno, da države ratificirajo konvencijo MOD C190 o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela.

Nezaslišano je, da je vsak dan umorjenih in posiljenih več žensk in da nekateri takšna dejanja še vedno upravičujejo s tem, da naj bi bile ženske za to krive same ali da so izzivale storilca. Zato si moramo prizadevati za ustrezno izobraževanje najmlajših dečkov in deklet o enakosti in spoštovanju ter za hitre pravosodne in socialne sisteme za podporo ženskam, ki so žrtve nasilja v družini.

Še vedno je zelo pomembno, da feministke in feministi ukrepajo ter se zavzemajo in si prizadevajo za politične in kulturne spremembe, da bodo dejansko dosežene enake možnosti za vse. Dokler ne bomo prišli do točke, da bomo lahko praznovali mednarodni dan enakosti spolov, moramo praznovati mednarodni dan žena.

Študija EESO o odzivu civilne družbe na COVID-19

Pripravila skupina EESO Raznolikost Evrope

Skupina Raznolikost Evrope je 12. marca na svoji konferenci na visoki ravni z naslovom Organizacije civilne družbe med pandemijo COVID-19 in po njej: aktualni in prihodnji izzivi predstavila novo študijo z naslovom Odziv organizacij civilne družbe na pandemijo COVID-19 in z njo povezane omejevalne ukrepe, sprejete v Evropi

EESO je to študijo naročil na zahtevo skupine Raznolikost Evrope. Študija zajema dva vidika: na eni strani je prikazan vpliv pandemije na različne organizacije civilne družbe in njihove dejavnosti po Evropi, na drugi strani pa so analizirane in predstavljene številne pobude, s katerimi organizacije civilne družbe lokalnim skupnostim in ranljivim skupinam pomagajo pri boju proti pandemiji. Avtorji so pri zbiranju teh podatkov uporabili mešano metodo, ki je združevala analizo sekundarne literature in poglobljeno spletno anketo.

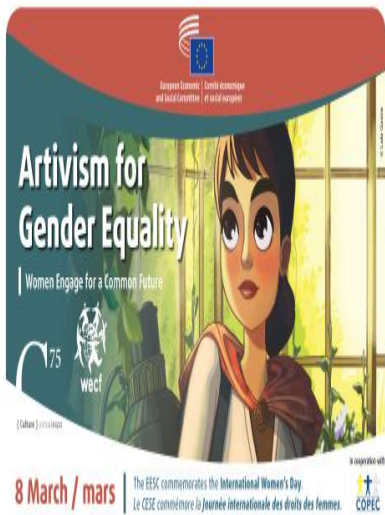
Študija kaže, da so organizacije civilne družbe vse od začetka v ospredju pri odzivanju na pandemijo COVID-19, saj zagotavljajo bistvene storitve in branijo pravice najranljivejših delov družbe. Obenem razkriva, da se tudi same organizacije civilne družbe spopadajo z velikimi izzivi, ki lahko zmanjšajo njihovo sposobnost, da bi še naprej izpolnjevale svoje poslanstvo.

Na podlagi tega avtorji poudarjajo **ključne teme za prihodnost organizacij civilne družbe**, med drugim pomanjkanje trajnostnih sredstev, neobstoj pravnih okvirov ter nezadostne vire in nabore veččin. V zvezi s temi vprašanji bodo potrebni prihodnji razmislek in drzne politične

odločitve, da se zagotovita ohranitev in krepitev zmogljivosti organizacij civilne družbe med okrevanjem po COVID-19.

Celotna študija in povzetek sta **na voljo na spletu**. Dokument vsebuje tudi „[zbirko dobre prakse](#)“, tj. nabor številnih uspešnih pobud, ki so jih organizacije civilne družbe izvedle v odziv na pandemijo. **[Sporočilo za javnost](#)** o povezani konferenci skupine Raznolikost Evrope je na voljo na spletnem mestu EESO.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

8. marec: mednarodni dan žena

Evropski ekonomsko-socialni odbor obeležuje **mednarodni dan žena** s popolnoma virtualno razstavo z naslovom **Artivism for Gender Equality** (Artivizem za enakost spolov).

Na ogled je postavljenih 25 plakatov, ki opozarjajo na boj za enakost spolov in pravice žensk ter odražajo Agendo 2030 in cilje trajnostnega razvoja OZN, še posebej cilj 5 o enakosti spolov.

Razstava je organizirana skupaj z nepridobitno mrežo **Women Engage for a Common Future** (Ženske za skupno prihodnost), ki si prizadeva za spolno enakopraven in zdrav planet za vse.

Razstava je res vredna ogleda, do nje in posnetka otvoritve pa

lahko dostopate [tukaj!](#)

Ta kulturni dogodek je **organiziran v sodelovanju z Odborom za enake možnosti in raznolikost.** (ck)

Skupna fotografska razstava Afrike in EU, povezana s portugalskim predsedovanjem Svetu EU

Portugalska **umetnica Ana Carvalho** predstavlja **razstavo Afrika v Lizboni** o prisotnosti in vplivu afriške kulture v Lizboni, **afriški umetnik José Pereira** z Zelenortskih otokov pa **razstavo Ubuntu**, namenjeno spodbujanju mirnega sobivanja, sprejemanja razlik in solidarnosti.

EESO je 2. marca na virtualni prireditvi odprl skupno fotografsko razstavo Afrike in EU, na kateri so sodelovali podpredsednik za komuniciranje Cillian Lohan, predsednik spremljevalnega odbora AKP-EU Carlos Trindade in fotografa. Otvoritvena slovesnost je potekala na seji spremljevalnega odbora AKP-EU, stalnega odbora, ki je del strokovne

skupine EESO za zunanje odnose.

*Carlos Trindade je dejal: „Ker **kultura izraža skupne vrednote in čustva skupnosti s skupnimi interesi**, je namen te kulturne dejavnosti poudariti **pomen, ki ga EESO pripisuje prihodnjemu vrhu EU-Afrika**, hkrati pa v središče pozornosti postaviti globoko ukoreninjeno povezavo med celinama. Zato smo spletno otvoritev razstave organizirali v okviru naše seje.“*

Skupna fotografska razstava bo v celoti potekala virtualno in bo na voljo prek spleta od **1. do 31. marca 2021.**

[Spletne predstavitve EESO – Odkrijte nas na spletu!](#)

Ali ste vedeli, da Evropski ekonomsko-socialni odbor skrbi za to, da imajo navadni ljudje po vsej celini besedo pri razvoju Evrope?

[Rezervirajte obisk po spletu](#) in boste izvedeli, zakaj predstavljajo **posvetovanje, dialog** in **soglasje** jedro našega delovanja kot predstavnikov organizirane civilne družbe (delodajalcev, sindikatov in skupin, kot so poklicna in skupnostna združenja, organizacije kmetov, mladinske organizacije, skupine za pravice žensk, potrošniške in okoljske organizacije, ter številnih drugih). (cl)

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov

Amalia Tsoumani (at)
Chloé Lahousse (cl)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgp)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Magdalena Walczak Jarosz (mwj)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Naslov

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. Na voljo je v 23 jezikih.
EESO info ni uradno poročilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije in drugih publikacijah Odbora.
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

04/2021